

แนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน

Strategies to Prevent Juveniles from Becoming Victims of Mule Accounts

ธัญชนก จ้อยสำเภา¹

กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 2 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
99 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540, ประเทศไทย
อีเมลติดต่อ: 6480053824@student.chula.ac.th

Thunchanok Joysamphao²

Immigration Bureau Division 2, Immigration Bureau
99 Moo 1, Nongprue, Bangplee, Samut Prakan 10540, Thailand
Email: 6480053824@student.chula.ac.th

อุนิษา เลิศโตมรสกุล³

สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330, ประเทศไทย
อีเมลติดต่อ: unisa.l@chula.ac.th

Unisa Lerdtomornsakul⁴

Major of Criminology and Criminal Justice, Department of Sociology and Anthropology,
Faculty of Political Science, Chulalongkorn University
254 Phayathai Road, Wangmai, Pathumwan, Bangkok 10330, Thailand
Email: unisa.l@chula.ac.th

Received: July 23, 2024 Revised: October 19, 2024 Accepted: October 25, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชนในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการดำเนินการทางการเงินของอาชญากรโดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ทำให้อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น บัญชีม้าเป็น

¹ ร.ต.อ.หญิง, รองสารวัตร,

² Pol. Capt., Deputy Inspector.

³ รองศาสตราจารย์, อาจารย์.

⁴ Associate Professor, Lecturer.

เครื่องมือที่อาชญากรใช้เพื่อทำธุรกรรมแทนตนเอง ทำให้การสืบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งมีเหยื่อในการเปิดบัญชีม้าแทนอาชญากรเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือเยาวชนหรือผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว การวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า รวมถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพจากเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเชื่อมโยงทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ทฤษฎีพันธะทางสังคม และทฤษฎีการควบคุมตนเอง

จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อของการเปิดบัญชีม้ามีปัจจัยเสี่ยงหลายประการ ได้แก่ การขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีของมิจฉาชีพ การขาดการควบคุมจากครอบครัว และการได้รับการชักชวนจากผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ข้อเสนอแนะในการป้องกันปัญหานี้ประกอบด้วย การเสริมสร้างความผูกพันในครอบครัว การให้ความรู้และการสนับสนุนจากสังคม และการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ บทความนี้จะสรุปที่มาของปัญหาดังกล่าวและเสนอแนวทางแก้ไขที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนกับสังคมและเศรษฐกิจในระยะยาว

คำสำคัญ: แนวทางป้องกัน; บัญชีม้า; เด็กและเยาวชน

Abstract

This research article aims to study and analyze the issue of young people becoming victims of mule accounts in the digital age, where criminals exploit technology and the internet for financial transactions. This problem has become more prevalent, especially during the COVID-19 pandemic, which has led to an increase in economic and technological crimes. Mule accounts are used by criminals to conduct transactions on their behalf, making it difficult for authorities to investigate and apprehend the perpetrators. The research focuses on identifying the factors that contribute to children and adolescents becoming victims of mule accounts and explores potential prevention and mitigation strategies. The study employs qualitative research methods, analyzing relevant documents and data, and incorporates related theories and concepts, such as the Crime Triangle Theory, Social Bond Theory, and Self-Control Theory.

The study has shown that children and adolescents who fall victim to mule accounts are influenced by several risk factors, including a lack of knowledge and understanding of criminal tactics, insufficient parental supervision, and influence from peers with deviant behavior. Recommendations for preventing this issue include strengthening family bonds, providing education and support from the community, and enforcing effective legal measures. This article concludes by summarizing the root causes of the problem and proposing solutions that can be implemented to prevent and reduce the long-term social and economic impacts of mule accounts.

Keywords: Strategies to Prevent; Mule accounts; Children and adolescents

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคดิจิทัลเทคโนโลยีการสื่อสารและอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวัน ส่งผลให้รูปแบบของอาชญากรรมมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สถานการณ์นี้ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ที่มีอาศัยโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการอาชญากรรมเหล่านี้มีเป้าหมายหลักในการหลอกลวงเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของผู้เสียหาย โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย ตั้งแต่การฉ้อโกงในการซื้อขายสินค้าออนไลน์ ไปจนถึงการหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซ็นเตอร์⁵ ความซับซ้อนและความแยบยลของอาชญากรรมเหล่านี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การป้องกันและปราบปรามเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก นอกจากนี้ การที่ผู้คนต้องพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้นในการทำงาน การศึกษา และการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในช่วงที่มีการใช้มาตรการล็อกดาวน์และการรักษาระยะห่างทางสังคม ยิ่งเพิ่มโอกาสให้อาชญากรสามารถเข้าถึงเหยื่อได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สถานการณ์นี้จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ในการพัฒนามาตรการป้องกันและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ในการสืบสวนอาชญากรรมทางการเงิน หนึ่งในปัญหาสำคัญที่เจ้าหน้าที่ต้องเผชิญคือการใช้ “บัญชีม้า” หรือบัญชีหลอกที่อาชญากรใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการแทนตัวเอง ทำให้การติดตามตัวผู้กระทำผิดที่แท้จริงเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก สถานการณ์นี้สะท้อนให้เห็นจากสถิติที่น่าตกใจ โดยในปี 2565 มีการอายัดบัญชีม้ามากกว่า 58,463 บัญชี⁶ และจำนวนบัญชีม้าที่ถูกส่งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ ป.ป.ง. ตรวจสอบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง⁷ สิ่งที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งคือ การที่เด็กและเยาวชนจำนวนมากตกเป็นเครื่องมือในการเปิดบัญชีม้า โดยถูกหลอกลวงหรือล่อลวงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ปรากฏการณ์นี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อเด็กและเยาวชนที่อาจต้องเผชิญกับผลกระทบทางกฎหมายและสังคมในระยะยาว นอกจากนี้ การที่บัญชีม้าถูกใช้อย่างแพร่หลายยังทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางการเงินเป็นไปได้ด้วยความยากลำบากมากขึ้น เนื่องจากอาชญากรสามารถซ่อนตัวอยู่เบื้องหลังบัญชีเหล่านี้ได้อย่างแยบยล ส่งผลให้เกิดความท้าทายอย่างยิ่งต่อหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการติดตามและนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ ดังนั้น การแก้ไขปัญหบัญชีม้าจึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวม

⁵ พีพีทีวีออนไลน์, “เปิดสถิติ 4 เดือน ประชาชนแจ้งความคดีออนไลน์ 59,846 เรื่อง,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2565, สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2566, <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1/177745/>

⁶ โพสต์ทูเดย์, “รวมสถิติบัญชีม้าปัญหาที่ธนาคารไม่เคยแชร์ให้กัน,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2566, สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2566, <https://www.posttoday.com/business/financial/690049/>

⁷ สยามรัฐ, “เยาวชนแห่เปิดบัญชีม้าฟุ้งแบงก์ชาติเล็งคลอดกฎหมายคุ้มครองเด็กออนไลน์,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2565, สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565, <https://www.siamrath.co.th/n/384450/>

การใช้บัญชีม้าในอาชญากรรมออนไลน์ได้สร้างความซับซ้อนอย่างมากให้กับกระบวนการสืบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิด โดยอาชญากรมักใช้วิธีการโอนเงินผ่านหลายชั้นตอนและหลายบัญชี ทำให้การติดตามเส้นทางการเงินไปสู่ตัวการจริงเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก บัญชีม้าไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการหลบเลี่ยงการตรวจจับ แต่ยังมีบทบาทสำคัญในกระบวนการฟอกเงิน ซึ่งตามที่ เรนซี (Renzi) ได้อธิบายไว้ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญสามขั้นตอน ได้แก่ การนำเงินเข้าระบบ การแยกแยะที่มาของเงิน และการนำเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย กระบวนการเหล่านี้ทำให้การตรวจสอบและยึดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความท้าทายอีกประการหนึ่งคือการที่อาชญากรมักใช้เทคโนโลยีล่าสุดในการดำเนินการ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องพัฒนาความรู้และทักษะอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อเทคนิคใหม่ ๆ ที่อาชญากรใช้การแก้ไข ปัญหาที่ซับซ้อนเช่นนี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการเงิน หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล พัฒนาเทคโนโลยีในการตรวจจับ และสร้างมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การสร้างความตระหนักรู้ในสังคมเกี่ยวกับอันตรายของการเป็นบัญชีม้าก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวงให้เปิดบัญชีม้า การให้ความรู้ และสร้างภูมิคุ้มกันทางดิจิทัลให้กับกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้จึงเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันปัญหาในระยะยาว ท้ายที่สุดแล้วการแก้ไขปัญหบัญชียม้าและอาชญากรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้แนวทางแบบบูรณาการที่ครอบคลุมทั้งมาตรการทางกฎหมาย เทคโนโลยี และการศึกษาเพื่อสร้างระบบป้องกันที่แข็งแกร่งและยั่งยืน⁸

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาแนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกัน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการลดอัตราการเกิดอาชญากรรมทางการเงินในประเทศไทย การค้นหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันปัญหานี้จะช่วยลดผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจในระยะยาว

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน
- 1.2.2 เพื่อศึกษาสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน
- 1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้บัญชีม้าในกระบวนการอาชญากรรม โดยกลุ่มเป้าหมายที่เลือกศึกษา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการออกมาตรการทางกฎหมาย ผู้ปฏิบัติงานด้านการดำเนินคดี เช่น พนักงานสอบสวนคดีออนไลน์ ผู้ที่มีหน้าที่ในการเปิดบัญชีและตรวจสอบยืนยันตัวตนของลูกค้าในธนาคารที่มี

⁸ Claudia Renzi, "Money Laundering Plus Cybercrime Equals Cyber-Laundering: How Institutions Can Balance the Equation," (Master's thesis, Utica University, 2002), 8.

บทบาทสำคัญ และผู้เชี่ยวชาญด้านการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้มีอำนาจและบทบาทสำคัญในการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการตกเป็นเหยื่อของการใช้บัญชีม้าในด้านการประชากร การวิจัยนี้ จะดำเนินการกับผู้เชี่ยวชาญจำนวนประมาณ 15 คน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยประมาณ 6 เดือน พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษารอบคอบหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้บัญชีม้า เช่น กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society: MDES) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ ปปง. รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี การเปิดบัญชีธนาคาร และองค์กรพัฒนาเอกชนที่มุ่งเน้นการป้องกันและช่วยเหลือเด็กและเยาวชน การศึกษานี้จะรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเพื่อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการตกเป็นเหยื่อของเด็กและเยาวชนจากการกระทำความผิดทางอาญาผ่านการใช้บัญชีม้าในอนาคต

1.4 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการตกเป็นเหยื่อของเด็กและเยาวชนในกรณีการใช้บัญชีม้า รวมถึงการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การรวบรวมข้อมูลทำโดยการศึกษาจากหนังสือ วารสาร ข่าว วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และมีบทบาทในการออกมาตรการป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลและใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured In-depth Interview)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ทราบปัญหาการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน
- 1.5.2 ทราบสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน
- 1.5.3 ได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน

2. ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย พบว่าปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อแบ่งออกได้เป็น 3 ปัจจัยหลัก ดังนี้

2.1.1 การขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเงิน

การขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของบัญชีม้า เยาวชนที่ไม่มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับความซับซ้อนของระบบการเงิน และผลกระทบจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเงินที่ผิดกฎหมาย มีแนวโน้มที่จะตกเป็นเหยื่อได้ง่ายกว่ากลุ่มที่มี

ความรู้ในด้านนี้ ปัจจัยดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงกับทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Low Self-Control Theory) ที่อธิบายว่าผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำ มักขาดความระมัดระวังและการพิจารณาผลลัพธ์ของการกระทำในระยะยาว ทำให้พวกเขาตัดสินใจผิดพลาดและตกเป็นเหยื่อได้ง่าย⁹

สถิติการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับบัญชีม้าชี้ให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึง ความผิดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดบัญชีธนาคารเพื่อให้ผู้อื่นใช้ต่อ นอกจากนี้ การขาดข้อมูลเกี่ยวกับ ความเสี่ยงและการไม่มีความรู้เท่าทันกลโกงทางเทคโนโลยี เช่น การหลอกลวงทางสื่อสังคมออนไลน์ ยิ่งเพิ่มโอกาส ในการตกเป็นเป้าหมายของมิจฉาชีพ กลวิธีที่ใช้ในการหลอกลวงเยาวชนมักประกอบด้วยการอ้างถึงผลตอบแทนที่ น่าสนใจ เช่น ค่าจ้างหรือผลประโยชน์ทางการเงิน ทำให้เยาวชนที่ไม่มีความรู้เพียงพอหลงเชื่อโดยง่าย¹⁰

การศึกษาเพิ่มเติมชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความตระหนักรู้และการให้ความรู้ เกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นบัญชีม้าแก่เยาวชน การให้ความรู้ที่เหมาะสม รวมถึงการปลูกฝังความเข้าใจเกี่ยว กับอาชญากรรมทางการเงินตั้งแต่วัยเยาว์ มีส่วนช่วยลดความเสี่ยงของการตกเป็นเหยื่อและสร้างความเข้มแข็ง ในการป้องกันอาชญากรรมในระยะยาว

2.1.2 การขาดการดูแลและคำแนะนำจากครอบครัว

การขาดการดูแลและคำแนะนำจากครอบครัวถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความเสี่ยงให้เด็ก และเยาวชนตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า ครอบครัวที่ไม่สามารถให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำที่เหมาะสมมักทำให้เยาวชน ขาดแนวทางในการป้องกันตัวเองจากการหลอกลวง ปัจจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen และ Felson ในทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน (Routine Activity Theory) ที่ระบุว่า การขาดผู้ปกครองที่สามารถดูแลหรือป้องกัน การกระทำผิดได้ ส่งผลให้กลุ่มที่มีความเปราะบาง เช่น เยาวชน ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรได้ง่าย¹¹

จากการศึกษาพบว่า เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่มีปัญหา เช่น พ่อแม่แยกทางหรือไม่มีเวลา ให้ลูก มักเป็นกลุ่มที่ขาดความผูกพันและความมั่นคงทางจิตใจ ทำให้พวกเขาหลงเชื่อมิจฉาชีพที่เสนอผลตอบแทน ล่อใจ เช่น เงินค่าจ้างหรือสิ่งของมีค่าได้ง่าย¹² นอกจากนี้ การขาดความเข้าใจในบทบาทของครอบครัวในการสร้าง ภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชน ยังทำให้มิจฉาชีพใช้ช่องโหว่ในการหลอกลวงเยาวชนผ่านสื่อออนไลน์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การโฆษณาเกี่ยวกับการทำงานง่าย ๆ ที่มีรายได้สูง โดยไม่ได้อธิบายถึงผลกระทบทาง กฎหมายที่อาจเกิดขึ้น¹³

⁹ Travis Hirschi, *Causes of Delinquency* (Los Angeles and London: University of California Press, 2001), 53.

¹⁰ จอมเดช ตรีเมฆ, *อาชญาวิทยา* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต, 2561), 72.

¹¹ Lawrence E. Cohen and Marcus Felson, "On Estimating the Social Costs of National Economic Policy: A Critical Examination of the Brenner Study," *Social Indicators Research* 6, no. 1 (1979): 251-259.

¹² วิภาพร เนติจิโรติ, อรรถวิชช์ ชื่นสงวน และจุฬารัตน์ กิตติภูมิธรรม, "แนวคิดและหลักเกณฑ์ในการกำหนดขอบเขตของกฎหมายอาญา," *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* 7, ด. 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2566): 319-326.

¹³ สันต์ภพ วิทยาทอง, "ความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางการเงินทางธุรกรรมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ," *วารสารวิชาการอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์* 7, ด. 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564): 31-44.

2.1.3 แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ

แรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีปัญหาทางการเงินหรือครอบครัวที่มีรายได้น้อยการที่มีมิฉฉาชีพเสนอค่าตอบแทนสูงและให้ความหวังในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในระยะสั้น กลายเป็นปัจจัยล่อใจที่ทำให้เยาวชนละเลยผลกระทบทางกฎหมายและสังคม การศึกษาแสดงให้เห็นว่าเยาวชนมักยอมเปิดบัญชีธนาคารและมอบสิทธิการใช้งานแก่มิฉฉาชีพ โดยมองว่าผลตอบแทนดังกล่าวสามารถช่วยให้พวกเขาพ้นจากปัญหาในทันที¹⁴

นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญ มิฉฉาชีพมักใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการโฆษณาและสร้างแรงจูงใจผ่านข้อความที่น่าสนใจ เช่น งานง่าย รายได้ดี ไม่มีความเสี่ยง วิธีนี้ทำให้เยาวชนที่มีความต้องการทางการเงินสูงถูกชักจูงได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าว

ความยากลำบากทางเศรษฐกิจยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนหลายคนตัดสินใจรับข้อเสนอของมิฉฉาชีพ แม้จะรู้ว่าอาจมีผลเสียในระยะยาว แต่สถานการณ์ทางการเงินในปัจจุบันบีบบังคับให้พวกเขาเลือกทางออกที่เสี่ยง ทั้งนี้ การให้ความรู้เรื่องอาชญากรรมทางการเงินและการเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับครอบครัวที่มีรายได้น้อยถือเป็นแนวทางสำคัญในการป้องกันปัญหาดังกล่าว

2.2 สาเหตุของการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาเรื่องแนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชนดังนี้

2.2.1 พฤติกรรมอาชญากรรม

พฤติกรรมอาชญากรรมที่นำไปสู่การตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชนสามารถอธิบายได้ผ่านทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) และทฤษฎีปกติวิสัย (Routine Activity Theory) ซึ่งให้กรอบแนวคิดในการทำความเข้าใจถึงสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดจากการบรรจบกันของปัจจัยสามประการ ได้แก่ เหยื่อที่เหมาะสม ผู้กระทำความผิดที่มีแรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการกระทำความผิด ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรมระบุว่า หากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง อาชญากรรมจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เช่น หากมีผู้กระทำความผิดและโอกาสที่เหมาะสมแต่ไม่มีเหยื่อที่เหมาะสม การกระทำความผิดก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปกติวิสัยที่ให้ความสำคัญกับบทบาทของกิจกรรมในชีวิตประจำวัน โดยองค์ประกอบสำคัญของทฤษฎีนี้ ได้แก่ ผู้ที่อาจกระทำความผิด (Potential Offender) เหยื่อที่เหมาะสม (Suitable Target) และการขาดผู้ปกครองหรือผู้คุ้มครองที่มีประสิทธิภาพ (Absence of Capable Guardians)

¹⁴ M. I. A. Rani, S. Zolkafil, and S. N. F. S. M. Nazri, "The Money Mule Red Flags in Anti-Money Laundering Transaction Monitoring Investigation," *International Journal of Business and Economy* 4, no. 1 (2022): 150–163.

¹⁵ Karim H. Vellani, *Crime Prevention Theories in Strategic Security Management* (Florida: CRC Press, 2019), 99–111.

ในกรณีของเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า เหยื่อมักมีลักษณะที่เหมาะสมในสายตามิจาชีพ เช่น ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเงินหรือมีความเปราะบางในเชิงเศรษฐกิจ เมื่อมีมิจาชีพที่มีแรงจูงใจมาพบกับเหยื่อในสภาพแวดล้อมที่ไม่มีการปกป้องอย่างเพียงพอ เช่น การเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์โดยไม่มีการดูแลจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง การกระทำความผิดจึงเกิดขึ้นได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้โอกาสที่เหมาะสม เช่น การใช้ช่องโหว่ในระบบการเงินหรือการหลอกลวงผ่านเทคโนโลยี ยังเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงให้กับเยาวชน ตัวอย่างเช่น การที่มิจาชีพใช้กลยุทธ์การหลอกลวงแบบชักจูงผ่านการให้ผลตอบแทนทางการเงินทำให้เยาวชนตกลงเข้าร่วมโดยไม่ไตร่ตรองถึงผลกระทบทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้น

ทฤษฎีดังกล่าว ยังเน้นถึงบทบาทของการขาดผู้คุ้มครองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในกรณีของเด็กและเยาวชนหมายถึงการขาดการดูแลจากผู้ปกครองหรือสังคมที่ช่วยให้พวกเขามีความรู้เท่าทันต่อความเสี่ยง การเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวและสังคมในการปกป้องและให้คำแนะนำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการลดปัจจัยเสี่ยงที่นำไปสู่การตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าอย่างเป็นรูปธรรม

2.2.2 การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

ทฤษฎีพันธะทางสังคมของ ฮิรชิ (Hirschi) กล่าวว่าบุคคลที่มีพันธะทางสังคมที่อ่อนแอจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม องค์ประกอบของพันธะทางสังคมประกอบด้วยความผูกพัน ความมุ่งมั่น การเข้าร่วม และความเชื่อ ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และการมีส่วนร่วมในโรงเรียนจะช่วยลดความเป็นไปได้ในการกระทำความผิด ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างของ ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) กล่าวว่าพฤติกรรมอาชญากรรมถูกเรียนรู้ผ่านการคบหาสมาคมกับผู้อื่นที่มีพฤติกรรมผิดกฎหมาย การติดต่อกับผู้ที่สนับสนุนการละเมิดกฎหมายจะเพิ่มความเป็นไปได้ในการกระทำความผิดแบบเดียวกัน¹⁶ ทฤษฎีการควบคุมตนเองของ กอตต์เฟรดสัน (Gottfredson) และ ฮิรชิ (Hirschi) กล่าวว่า คนที่มีการควบคุมตนเองต่ำจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาชญากรรม¹⁷ พฤติกรรมการควบคุมตนเองสามารถถูกพัฒนาขึ้นในวัยเด็กผ่านการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม¹⁸ ทฤษฎีความกดดันทางสังคมของ เมอร์ตัน (Merton) กล่าวว่า สังคมกำหนดความสำเร็จเอาไว้แต่ไม่ได้มอบวิธีการที่เท่าเทียมให้ทุกคนในการบรรลุความสำเร็จ ความกดดันนี้นำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น การกระทำความผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ¹⁹ ทฤษฎีกดดันทั่วไปของ อักนิว (Agnew) กล่าวว่า ความกดดันที่เกิดขึ้นจากการไม่ได้รับสิ่งที่คาดหวัง การสูญเสียสิ่งที่มีค่า หรือการประสบกับเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงจะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน ความกดดันเหล่านี้มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน²⁰

¹⁶ จอมเดช ตรีเมฆ, *อาชญาวิทยา* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต, 2561), 72.

¹⁷ Michael R. Gottfredson and Travis Hirschi, *A General Theory of Crime* (California: Stanford University Press, 1990), 38.

¹⁸ จิรพันธ์ ภูวไชยจิรภัทร, ประพนธ์ สหพัฒนา และเกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์, “ปัจจัยกีดกันและปัจจัยการควบคุมตนเองกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน,” *วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย* 10, ฉ. 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561): 1-27.

¹⁹ Robert K. Merton, *Social Theory and Social Structure* (Columbia: Columbia University, 1968), 16.

²⁰ Robert Agnew, “Foundation for a General Strain Theory of Crime and Delinquency,” *Criminology* 30, no. 1 (1992): 47-88.

2.2.3 การตกเป็นเหยื่อ

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของเหยื่อ (Victim Precipitation Theory) ของ มาร์วิน วูล์ฟกัง (Marvin Wolfgang) กล่าวว่า เหยื่อบางคนมีส่วนในการกระตุ้นให้ตนเองต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่นำไปสู่การบาดเจ็บหรือเสียชีวิต²¹ เช่น การใช้คำทำร้าย ยั่วเย้า หรือการเริ่มต้นการทำร้ายก่อน แม้แต่การอยู่เฉยของเหยื่อก็สามารถกระตุ้นให้เกิดการกระทำผิดได้²² ทฤษฎีนี้แยกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของเหยื่อออกเป็นสองประเภท คือ การแสดงออกเชิงรุก (Active Precipitation) และการอยู่เฉย (Passive Precipitation) ในการแสดงออกเชิงรุก ตัวเหยื่ออาจใช้คำพูด คำทำร้าย หรือเป็นผู้ยั่วเย้าก่อน รูปแบบนี้เรียกว่า อาชญากรรมที่เหยื่อมีส่วนร่วม ซึ่งจากการวิเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการรับจ้างเปิดบัญชีม้า พบว่าพฤติกรรมเช่นนี้มักเกิดจากความอยากรู้อยากเห็น อยากรวยทางลัด หรืออยากได้เงินง่าย ๆ โดยไม่สนใจวิธีการหรือผลเสียที่จะตามมา ทำให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดบัญชีม้า นอกจากนี้ ในกรณีของการอยู่เฉย (Passive Precipitation) เหยื่ออาจไม่รู้ตัวว่าบุคลิกภาพส่วนตัวของตนไปข่มขู่หรือยั่วเย้าอีกฝ่าย เช่น การแข่งขัน การเลื่อนตำแหน่งงาน หรือเรื่องความรัก ผู้กระทำจะทำร้ายเหยื่อเมื่อรู้สึกว่าคุณจะแพ้แก่เหยื่อ จากการวิเคราะห์เด็กและเยาวชนที่รับจ้างเปิดบัญชีม้า พบว่าบางคนมีบุคลิกภาพส่วนตัวที่มีแนวโน้มจะก่ออาชญากรรมอยู่แล้ว ทำให้อาชญากรเลือกเด็กและเยาวชนเป็นเป้าหมาย นอกจากนี้ การตีตราเยาวชนว่าเป็นอาชญากรยังทำให้พวกเขายอมรับและแสดงพฤติกรรมที่สังคมคาดหวัง การไม่ตีตราเยาวชนและการให้โอกาสในการปรับปรุงตนเองเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันไม่ให้เยาวชนตกเป็นเหยื่อในอนาคต การขาดการควบคุมและการสนับสนุนจากครอบครัว โรงเรียน และชุมชนเป็นปัจจัยที่ทำให้เยาวชนมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดมากขึ้น ดังนั้น การเสริมสร้างกลไกการควบคุมในชุมชนและการสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นใน ครอบครัวจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันไม่ให้เยาวชนตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า²³

2.2.4 การป้องกันอาชญากรรม

ทฤษฎีการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory) กล่าวว่า การบังคับใช้กฎหมายที่มีการลงโทษที่รุนแรง รวดเร็ว และแน่นอนจะทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำผิดรู้สึกกลัวและหลีกเลี่ยงการกระทำผิด การเพิ่มประสิทธิภาพในการลงโทษตามกฎหมายจะช่วยป้องกันการกระทำผิด ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่าความทุกข์ที่เกิดจากการลงโทษจะมากกว่าความสุขที่ได้จากการกระทำผิด ทำให้ผู้คนตัดสินใจไม่กระทำผิด ตัวอย่างเช่น การลงโทษทางอาญาที่มีความรุนแรงและแน่นอนในการป้องกันการกระทำผิด เช่น การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ซึ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็ว เสมอภาค และเท่าเทียม ทฤษฎีติดฉลาก (Labelling Theory) กล่าวว่า การที่สังคมติดฉลากบุคคลว่าเป็นอาชญากรจะทำให้บุคคลนั้นยอมรับและแสดงพฤติกรรมตามที่ติดฉลาก การติดฉลากนี้จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโอกาสของบุคคล ทำให้พวกเขามีโอกาสน้อยลงในการประสบความสำเร็จในเส้นทางชีวิตปกติ และนำไปสู่การที่คนอื่นมองพวกเขาในทางลบ ซึ่งส่งผลให้บุคคลยอมรับและแสดงออกถึงตัวตนในทาง

²¹ Marvin E. Wolfgang, *Patterns of Criminal Behavior* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1958), 103.

²² อาริษา พันธุ์เอี่ยม, “ปัจจัยกีดกันและปัจจัยการควบคุมตนเองกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน,” *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์* 11, ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2563): 191-194.

²³ George B. Vold, *Theoretical Criminology* (England: Oxford University Press, 1958), 105.

ลบนั่น²⁴ ทฤษฎีการกระทำความผิดของเยาวชน (Juvenile Delinquency Theory) ซึ่งว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อม การเลี้ยงดู และการคบหาสมาคม การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนพฤติกรรมที่เหมาะสมและการให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับผลเสียของการกระทำความผิดเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันปัญหานี้ ตัวอย่างเช่น การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในครอบครัว การให้การศึกษ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชนจะช่วยลดโอกาสในการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน²⁵

2.3 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องแนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่อของเยาวชนมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและบริบททางสังคม โดยปัจจัยแรกคือการขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเงิน (Low Self-Control Theory) ซึ่งเป็นเหตุให้เยาวชนไม่สามารถตระหนักถึงผลกระทบในระยะยาวของการเข้าร่วมกิจกรรมผิดกฎหมาย การขาดข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและกลไกทางเทคโนโลยีที่ซับซ้อน เช่น การหลอกลวงทางสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลให้เยาวชนถูกชักจูงได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การขาดการดูแลและคำแนะนำจากครอบครัว (Routine Activity Theory) ยังเพิ่มความเปราะบางให้เยาวชน โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีปัญหา เช่น การขาดความผูกพันทางอารมณ์หรือการสนับสนุนที่เหมาะสมจากผู้ปกครอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ลดทอนความสามารถในการป้องกันตัวเองของเยาวชน

อีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผล คือ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เยาวชนในครอบครัวที่มีรายได้น้อย หรือเผชิญปัญหาทางการเงินตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าได้ง่าย การเสนอผลตอบแทนที่น่าดึงดูดจากมิจฉาชีพ เช่น เงินค่าจ้างหรือรายได้พิเศษในระยะสั้น กลายเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เยาวชนมองข้ามผลกระทบทางกฎหมายและสังคมที่ตามมา นอกจากนี้ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) และทฤษฎีปกติวิสัย (Routine Activity Theory) ชี้ให้เห็นว่า การกระทำความผิดเกิดจากการบรรจบกันของเหยื่อที่เหมาะสมผู้กระทำความผิดที่มีแรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย สภาพแวดล้อมที่ไม่มีผู้ปกครองหรือผู้คุ้มครองที่มีประสิทธิภาพยิ่งเพิ่มความเสี่ยงให้เยาวชนถูกหลอกลวง

การอภิปรายถึงทฤษฎีพันธะทางสังคมของฮิรชชี (Hirschi) และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างของซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) ยังเน้นย้ำว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในชุมชนเป็นปัจจัยที่สามารถลดความเสี่ยงของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนได้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน มีบทบาทสำคัญในการป้องกันพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การกระทำความผิด นอกจากนี้ การขาดการควบคุมตนเองและความกดดันทางสังคม (Merton, Agnew) ยิ่งทำให้เยาวชนตกอยู่ในสภาพที่เปราะบางต่อการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้า

²⁴ Lynette Joseph, "Re-Presenting Protestors as Thugs: The Politics of Labelling Dissenting Voices," *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities* 12, no. 5 (September-October 2020): 1-6.

²⁵ T. D. Kennedy, D. Detullio and D. H. Millen, *Juvenile Delinquency*, 47th ed. (Germany: Springer, 2020), 109.

3. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

3.1 สรุปผล

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชนพบว่า แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชนสามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) และทฤษฎีปกติวิสัย (Routine Activity Theory) เป็นแนวคิดหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำความผิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการบรรจบกันของเหยื่อที่เหมาะสม อาชญากรที่มีแรงจูงใจ และโอกาสในการกระทำความผิด สาเหตุที่เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการเปิดบัญชีม้าสามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภทหลัก คือ เหยื่อที่ถูกหลอกให้เปิดบัญชี และเหยื่อที่ถูกจ้างวานให้เปิดบัญชีโดยแลกกับสิ่งตอบแทน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เหยื่อตกเป็นเป้าหมายคือการขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีของมิจฉาชีพ และความต้องการเงินที่มีมากกว่าความกลัวต่อผลเสียที่อาจเกิดขึ้น ทฤษฎีพันธะทางสังคม (Social Bond Theory) อธิบายว่า บุคคลที่มีพันธะทางสังคมอ่อนแอจะมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่มีความผูกพันกับครอบครัว หรือไม่มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและประกอบอาชีพ การขาดข้อผูกมัดทางสังคมทำให้เด็กและเยาวชนหันไปหาทางที่ผิด เช่น การรับจ้างเปิดบัญชีม้าเพื่อหาเงิน ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ของ ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) ชี้ให้เห็นว่า การกระทำความผิดเป็นผลมาจากการเรียนรู้ผ่านการคบหาสมาคมกับผู้ที่มีพฤติกรรมผิดกฎหมาย การรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเพิ่มโอกาสในการกระทำความผิด เช่น การรับจ้างเปิดบัญชีม้า ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Low Self-Control Theory) ของ ก๊อตต์เฟรดสัน (Gottfredson) และ ฮีร์ชชี (Hirschi) กล่าวว่า บุคคลที่มีการควบคุมตนเองต่ำจะมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดกฎหมายมากขึ้น พฤติกรรมในการควบคุมตนเองนี้สามารถพัฒนาได้ในวัยเด็กผ่านการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม การขาดการดูแลและการอบรมจากครอบครัวจะทำให้เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดมากขึ้น ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) อธิบายว่าสังคมกำหนดความสำเร็จทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายสูงสุด แต่ไม่ได้มอบวิธีการที่เท่าเทียมให้ทุกคนในการบรรลุเป้าหมายนี้ ความกดดันที่เกิดขึ้นจากการไม่สามารถบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ทำให้บางคนหันไปใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย เช่น การเปิดบัญชีม้า ทฤษฎีกดดันทั่วไป (General Strain Theory) ความกดดันที่เกิดจากการไม่ได้รับสิ่งที่คาดหวัง การสูญเสียสิ่งที่มีค่า หรือการประสบกับเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงจะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน ความกดดันเหล่านี้มีผลกระทบสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ทำให้พวกเขามีแนวโน้มที่จะหันไปใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงความกดดัน แนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน และเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อของการเปิดบัญชีม้า โดยเน้นการเสริมสร้างความผูกพันในครอบครัว การให้ความรู้และการสนับสนุนจากสังคม และการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องแนวทางป้องกันการตกเป็นเหยื่อบัญชีม้าของเด็กและเยาวชน ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อดังนี้

3.2.1 เห็นควรเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในการเปิดบัญชีม้าให้กับเด็กและเยาวชน รวมถึงผลเสียทางกฎหมายและผลกระทบในอนาคต เพื่อป้องกันไม่让他们เขาตกเป็นเหยื่อหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด

3.2.2 เห็นควรมีการปรับปรุงกฎหมายและบทลงโทษเกี่ยวกับการเปิดบัญชีม้าให้มีความเข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะสำหรับผู้ชักชวนหรือบังคับให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ควรมีการลงโทษที่ชัดเจนและหนักพอเพื่อยับยั้งไม่ให้มีการกระทำความผิดในลักษณะนี้

3.2.3 เห็นควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการกระทำความผิดของเยาวชน การสนับสนุนทางสังคมและการให้ความสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมจะช่วยลดโอกาสที่เยาวชนจะตกเป็นเหยื่อหรือกระทำความผิด

3.2.4 เห็นควรมีการจัดอบรมและสร้างเสริมทักษะการควบคุมตนเองให้กับเด็กและเยาวชน รวมถึงการส่งเสริมให้พวกเขามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และเสริมสร้างจริยธรรม เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3.2.5 เห็นควรมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ควรถูกควบคุมและติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเป็นช่องทางที่ผู้ไม่หวังดีใช้ในการล่อลวงเด็กและเยาวชน การให้ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงและการป้องกันตนเองบนโลกออนไลน์จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ

References

- Agnew, Robert. "Foundation for a General Strain Theory of Crime and Delinquency." *Criminology* 30, no. 1 (1992): 47-88.
- Arisa Phan-aim. "Pressure Factors and Self-Control Factors in Juvenile Delinquency." *Journal of Political Science and Public Administration* 11, no. 1 (January-June 2020): 191-114. [In Thai]
- Chiritpol Phuwachaijirapat, Prapon Sahaphatthana, and Kesomsan Chotichakraphan. "Pressure and Self-Control Factors in Juvenile Delinquency." *Journal of Politics Administration and Law* 10, no. 2 (July-December 2018): 1-27. [In Thai]
- Chriss, James J. "The Functions of the Social Bond." *The Sociological Quarterly* 48, no. 4 (September 2007): 689-712.
- Gottfredson, Michael R., and Travis Hirschi. *A General Theory of Crime*. California: Stanford University Press, 1990.
- Hirschi, Travis. *Causes of Delinquency*. Los Angeles and London: University of California Press, 2001.

-
- Jomdech Trimek. *Criminology*. Bangkok: Rangsit University Press, 2018. [In Thai]
- Joseph, Lynette. “Re-Presenting Protestors as Thugs: The Politics of Labelling Dissenting Voices.” *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities* 12, no. 5 (September-October 2020): 1-6.
- Kennedy, T. D., D. Detullio, and D. H. Millen. *Juvenile Delinquency*. 47th ed. Germany: Springer, 2020.
- Lindley, Jade, and Erika Techera. *Using Routine Activity Theory to Explain Illegal Fishing in the Indo-Pacific*. London: Routledge, 2019.
- Merton, Robert K. *Social Theory and Social Structure*. Columbia: Columbia University, 1968.
- Post Today. “Statistics of Mule Accounts, Problems that Banks Never Share.” Last modified January 27, 2023. Accessed April 20, 2023. <https://www.posttoday.com/business/financial/690049/> [In Thai]
- PPTV Online. “Statistics Revealed: 4 Months of Online Crime Reporting: 59,846 Cases.” Last modified August 4, 2022. Accessed April 20, 2023. <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1/177745/> [In Thai]
- Renzi, Claudia. “Money Laundering Plus Cybercrime Equals Cyber-Laundering: How Institutions Can Balance the Equation.” Master’s thesis, Utica University, 2002.
- Siamrath. “Youths Rush to Open Mule Accounts, Bank of Thailand Considers Issuing Strict Rules to Control Children’s Money Transfers.” Last modified September 21, 2022. Accessed January 17, 2023. <https://www.siamrath.co.th/n/384450/> [In Thai]
- Sutherland, Edwin H. *The Theory of Differential Association*. New York: Columbia University Press, 1972.
- Vold, George B. *Theoretical Criminology*. England: Oxford University Press, 1958.
- Wolfgang, Marvin E. *Patterns of Criminal Behavior*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1958.